

BAJAI KÖZLÖNY

21. SZÁM.

Addig éljen, míg a honnak él!

1860. MAJUS 20.

Szerkesztő-hivatal:

Józsefuteza 680. szám, hová minden a lapot érdeklő küldemények bérmentve intézendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: egész évre 5 forint, vidéken 6 forint; félévre fele.

Hirdetmények beiktatási díja:

Egy háromhasábos sor helye 6 kr.; ismételve 3 kr Bélyegdíj 36 krajczár.

IPAR-, KERESKEDELMI ÉS TÁRSAS ÉRDEKEK.

Bécsi börze, Május 17-én.

Nemzeti kölesön	80.50	Hitelintézeti sorsjegy darabja 100 ft. o. é.	103.75
5% metalliques	70.—	Duna-gőzh.-társ. " " 100 ft. "	103.50
5% magy. földt. kötv.	73.25	Hg. Eszterházy " " 40 "	85.—
5% Erdélyi	69.75	Hg. Salm " " 40 "	39.50
Bankrészvény	865.—	Hg. Pálffy " " 40 "	37.50
Hitelintézet	191.—	Hg. Clary " " 40 "	36.50
Éjsz vaspálya 1000 pft.	2014.—	Gr. St. Genois " " 40 ft. "	38.—
Állam-vaspálya 200 pft.	278.50	Budai " " 40 ft. "	38.—
Nyugoti-pálya 200 pft.	193.—	Gr. Keglevich " " 10 ft. "	15.25
Tiszai-pálya 200 pft.	126.—	Augsburg váltó	113.—
Duna-gőzh.-társ. 500 pft.	448.—	London "	131.85
Trieszti Lloyd-társ. 500 pft.	200.—	Arany "	6.28
Budapesti lánczid 500 pft.	385.—	Ezüst 100 forintért	131.50

Gőzhajók indulása.

Bajáról 1860. május 15-től későbbi módosításig.

Pest felé: Vasárnap, Kedden, Szerdán és Szombaton esti 8 $\frac{1}{2}$ órakor.

Zimony, Orsova felé: Hétfőn, Szerdán, Pénteken és Szombaton d. u. $\frac{1}{2}$ 3 órakor.

Indulás: a nagy dunai; jegyváltás a sugoviczai kikötőnél.

Néhány szó

a remete sz. Pálról czimzett bajai kórházzal.

Kórházunk borúja derűre kezd indulni, — a midőn a hosszabb idő óta mutatkozó részvégtlenség az intézetet már-már súlyedéssel fenyegeté, sha az erélyes városi tanács anyagforrásokhoz nem nyul, és a cs. kir. szerb-vajdasági helytartóság is atyai intézményeivel nem járul az intézet felkarolásához, — leginkább vidéki betegek töltvén meg a kórházat s kiszorítván a helybelieket, az alaptőke lepadásával, a kórház védhetlenül esik az enyészet ölébe. 1852-ik évben 164 beteg fordulván meg a kórházban, azok közül volt fizető czéhbéli 50, helybeli 14, vidéki a költségeket vissza nem fizető 100. A mult év október végével a kórosztály alaptőkéje volt 9684 f. 17 kr. o. é.; — kiadása 876 ft. 13 $\frac{1}{2}$ kr. o. é.; a gyámosztály alaptőkéje 13270 ft. kiadása 1207 ft. 81 kr. Ezen kamattjövendelmé aránytalan kiadások birták a tisztelt tanácsközség emberszerető kebelét, még 1856. évben azon üdvös határozatra, hogy minden számla után, mely a város pénztárából foly, minden haszonbérlet vagy eladási összegből a városi kórház részére minden forintból egy krajczár vonassék le. A bírások a járásbírósnál, és a városi önálló hatóságnál szorosan a kórház javára hajtának be, sőt legközelebb a cs. kir. járásbírósnál a nagyobb szerű uszorás kölesön ugyan ezen intézet fölségelésére ítéltetett. Leginkább menti meg kórintézetünket a súlyedéstől a cs. kir. helytartóságnak 1857-ben kelt azon intézménye, mely minden községet kötelez az itt ápolt kebelbeli betegekre tett költségek megtérítésére, melyek mult évben már fogantatásnak is indultak.

Nem kis lendületet adott kórmenhelyünknek a mostani polgármester urnak mult évben nagy fáradalommal párosult tánczvigalmi vállalkozása, mely pénztárunkat nem kevésbé segíté elő tartozási és új fölszerelési kiadásaiban, 750 ft. o. é. hozván be. Főtisztelendő Girk György, pécsi püspök ő Méltósága új évkor dús küldeményével lepvén meg, beköszöntése üdvösen hatott más jótékony keblekre is, mert több oldalról örvendeztettünk meg jótékony adományozásokkal. Mindezekről máskor bővebben és részletesebben, ha az Isten életben hagyand.

Jelenleg csak arról sietek a tisztelt szerkesztőséget értesíteni, mikép a fő-tisztelendő kalocsai főkapitán néhai főtisztelendő Bartók Mátyás kalocsai örkanonok ur 500 p. ft.nyi hagyományát megküldvén ismét képesebbek leszünk több szenvedő embertársnak fájdalmas könyeit letörteni. Született ezen jeles férfiú Baján, 1791-ben; áldozárrá fölszenteltetett 1828-ban; plébános lön Baján 1828-ban; 1836-ban dersi prépost, 1850-ben kalocsai ka-

nonok, egyszermind áldozári növelde-kormányzó, 1854-ben bácsi szent Pál prépostja lön s 1857-ben örkanonokságra emeltetett. *)

Miután kórházunk tőkének kamataival (sem a gyám-, sem a kórosztályban) mindedig a tisztelt tanács legtörekvőbb ipara mellett sem képes kiadásait pótolni, szükségesnek látta a jótékony keblekhez új felszólítással fordulni, hogy e szerint kórházi pénztárunk idővel öregbedvén, a „koldulás“ megszüntetéséhez is közeledjünk. Ez utólsóra nézve a kellő szabályok még 1856-ban megalkotvák, és helytartóságilag már helyben is hagyatvák; de a közpénztárbéli segélyforrások nem engedtetvén meg, az anyagi alap hiányában a terv még a „desiderium“ok sorában tepsed.

Nemde üdvös és kedvderítő lenne, ha lakosságunk jobbjai, szerencsekegyeltebbjei naponkint egy krajczárt nélkülözvén, azt kór és gyám-biztosítólag a kórházi pénztárba, vagy részletenként, vagy évenként, betennék? Mily aggálytalanul nézne minden polgártársunk a bizonytalan jövő elébe, nem félve a rideg elhagyottság rémeitől! Hány dűsgazdag kénytelenített már, elmeháborodás miatt, vagy a ragályos kór öldöklő angyala elől nyilvános kórodák menhelyére vonulni. A végsors nincs senkinek homlokára írva, s a legáltalmasabb Krözusokhoz is bekecsozhat a nyomor marconaképi írusa. A sok ezer példa közül elég legyen említeni, herczeg Abrantes Junot Josephine tábornagnő és jeles irónő kebelrázó sorsát, ki végső napjaiban egy Párizs melletti kis városi kórházban lelé végső menedékét, s 1838-ban meghalozván, csak homályos fejfa intette az utast egy porhadó földi nagyság mulandóságára. Ki hitte volna, hogy ott a hatalmas Comnenusok sarjadéka nyugszik! De mi is mutathatunk föl a sors mostohaságának gyászospéldányait. Kórosztályunk alapítóinak legközelebbi utódai ke-restek nem régiben kórodánk falai közt menedéket, áldva az elődök gondoskodó emberszeretetét!

Intézetünk, méltán mondhatni, a segélytelen szenvedő emberiség felkaroló tornáca, minthogy tiz év leforgása alatt 897 iparost, 57 tisztet és kereskedőt, 663 cseléd katona, és koldúst, összesen 1597 szenvedőt ápolt és gyógyított. A miért nem kétkedünk, hogy díszes kórházi emlékkönyvünkbe minden helybeli és szomszéd vidéki nemes érzésű beirandja nevét, az utóvilág buzdítására, hogy mint kegyesszívű alapítókat a szenvedő emberiség nevében tisztelje, s az Ég urának szent tanítása után „annak nevében segítve a szegényeket“ nemes példájukat kövesse is.

Tárgyalás alatt van a tanácsnál, miként remete sz. Pál tiszteletére, mint a kórintézet védnökének dícsőítésére, és a jól-

*) Ugy vagyunk értesítve, mikép ezen boldogemlékezeti férfiú végintézetében nemeslelkűleg hagyományából még más számos intézetet is részletetett. Igen kívánatos lenne, ha e tárgyban avatott tollból részletesebb tudósítást nyerhetnénk. — Szerk.

tevők üdvéért évenként, remete Pál napján, Január 10-én hála-mise szolgáltassék a Rokus kápolnában, míg a kórház telkén e célra külön szenthely nem állítatik, melyre már szinte vannak ájtatos adakozások, és azok tiszteletteljes nyilvánban is tartatnak. Ezen alkalommal évenként az emberbaráti jótévként névsora az ájtatos jótévként tudatni fog, úgy a kórházi működések eredménye is.

Dr. Rosenmann Pál, városi főorvos.

Hírek.

○ Rövid heti krónika. E hét igen eseményszegény volt; elmondhatjuk egy lélekzettel: a lökértben nagy lövöldözés (megjegyzendő hogy több száz golyó közül csak egy ment oda, hová kellett — a centrumba); este ugyanott fényes tánczvigalom sok szép magyaröltözékű hölgy, s kedélyes, szünni nem akaró csárdástáncz; vidám poharzás s a csatára lelkesült fiatalság közt egy kis pofoszkodás. A „Pandurszigetben“ meleg schwechati sör rautott csirkével, rossz szolgálat azonnali fizetéssel, álomúzó szunyogdal jó magyar zenével; az utcán sebesen vágató lovak részeg kocsisal s gyermekgázolással. Szép meleg napok záporosóval. A Szervác-Bonifácféle éjek annyira voltak a dértől, mint a világ attól, mire legnagyobb szüksége volna, a — békétől; a hévmérő még éjjel is 14°, nappal pedig 26° meleget mutatott. A mi a coulissák mögött történt, arról már kissé többet lehetne írni, valamint arról is, a mi meg nem történt, így például, szegényes városházunkat kastélyllyal fölcserélni a kínálkozó alkalmat nem ragadtuk meg, s a bódogtéri szép s olcsó telkeket elszalasztottuk; a Dunára vezető töltést elkátyolosodni engedjük, hogy a gőzösről kiszálló vendégek nyakukat kitörjék; a városnál applikált idegen kötelezi magát, hogy a magyar nyelvet egy év alatt megtanulja, s még két év után sem tud magyarul; terveket készítgetünk, hogy Széchenyink szobrát a kaszinónak megszerezzük, s a szűkölködő horvát testvérek inségét enyhítsük — s a pium desideriumok országából a való világba hatolni nem tudunk stb. stb.

† Jankovácson mult hó 27-kén nagy lelkesültséggel megtartották a gyászmisét, Széchenyiért; a nevezett város 50 főt. adott a magyar akademiára.

○ Magyarország fővárosa rangjához illő helyet foglalt el, az akadémia pártolók sorában, az által, hogy az építendő palota helyéül, a felső dunaparton m. e. 1300 □ ölnyi tért, részben ingyen, részben igen olcsó áron átengedett, s ez által m. e. 180000 ftnyi áldozatot tett a haza oltárára. Most csak az van még hátra, hogy a dunagőzhajó-társulat, dicsőült alkotója s a nemzet iránti kegyeletnél fogva, a főnemlített telket egy a láncz hid melletti telkével kicserélje s ott álljon a magyar akadémia monumentalis palotája, „miszerint Széchenyinek ezen a téren állítandó nagyszerű országos-érezszobrá — mond a „Pesti Hirnök“ — mindenfelül saját művei s hagyományos reminiscenciái által környeztessék! Előtte az egykor dicső Buda vára, a láncz hid, a gőzhajózás, az alagút és a Duna, mögötte a nagy embernek egykori lakása, hol hazája, hazájának fővárosa s nemzete fölemelésén tünődött, balján, a mostani Lloyd-épületben a nemzeti kaszinó emlékezete, honnét socialis életünk rugékonyságát nyerte, jobbján végre a magyar Akadémia, az általa sürgetett nemzeti tudományosság e székhelye, álljon!”

— A „Pesti Naplóban“ egy a zsidókhöz intézett cikkre következő nyilatkozatot olvasunk: „Származásunk- és vallásunknál fogva „zsidó“ a nevünk, de polgári tekintetben — daczára annak hogy számtalanon elvitatják tőlünk — magyaroknak tekintjük magunkat; osztozunk honunk örömeiben s szívünk mélyéből érezzük a hazánkat érő csapásokat. Kimondhatlan fájdalommal érezzük mi is Széchenyi István elhunytát s ha érette részünkről itt Pesten gyászistenisztelet létrejö, nem a felriasztó „egy pár keserű szó“ eredménye ez, hanem mert a „legnagyobb magyar“

iránt tartozó kegyeleti kötelességünket leróni akarjuk. Tudjuk azt is, miszerint az által kijelentjük a világ előtt, hogy mi magyarok vagyunk, s ha az alkalmat arra elmulasztjuk, erkölcsi gyilkosok leszünk. Pest, 1860. máj. 13. Schwarz Józset.

○ Szeged város tanácsa és községválasztmánya határozata folytán az eddigi nagytér „Széchenyi-térnek“ nevezetett el. Kassa főutczáját, Szabadka és Marosvásárhely sétatereiket diszíték fel a „legnagyobb magyar“ nevével. Mi is ezennel indítványba hozzuk, hogy Baja városának nagy tere, az egy pár évtized multával gyönyörű erdővel ékeskedő „vásártér“ Széchenyi-térnek neveztessek.

○ Vajda Józsi, szép tehetségű zenészünk, hathéti nehéz betegsége után, ma este hallatja magát az oroszánban. Ajánljuk az érzékeny csapással sujtott fiatal primást az ő élvezetes művészetében gyönyörködő vendégkoszorú elismerő figyelmébe!

○ A bacsikai lelkes testvérvárosból, Zomborból, következő fölhívást kaptunk: „A zombori magyar olvasó-kör által, a szűkölködő horvátországi testvérek javára, f. é. május 20., a vadászkiirt-szállodában, több műkedvelő szives közreműködése mellett hangverseny fog tartatni. Kezdeté esti 8 órakor.“

○ Szegedről egy gyásznyomtatvány érkezett hozzánk, következő tartalommal: Nagyméltóságú sárvári és felsővidéki gróf Széchenyi Istvánért a helybeli zsinagógában, f. h. 20-án d. e. 11 órakor, ünnepélyes gyászistenisztelet fog tartatni, melyen megjelenésre, a dicsőült nagy hazafi tisztelői szives bizodalommal megkéretnek. A helybeli zsinagóga gyülekezeti képviselői.“

○ Körösi Csoma Sándor, az őseink ázsiai fészket nyomozó egykori merész magyar utazó, hátramaradt vagyonából erdélyi szegény sorsú rokonainak mintegy 6000 hollandi forintnyi örökség jutott.

○ Nagy meglepéssel olvastuk végig a Riedl Szende, prágai egyetemi tanár és magy. akadémiai l. tag által szerkesztett „Irodalmi lapok“ I. füzetét; benne a magyar tudományos életnek egy újabb örvendetes mozzanatát vettük észre, s szívünk-ből óhajtjuk, hogy a zsöngé irodalmi növény dúsgyümölcsű fáva izmosodjék a hazafiúi részvét tenyészítő sugárai által. Előfizetési díj tiz füzetre 5 ft.

○ Mint az ifjú pezsgő erő nemesebb irányú törekvése s önmunkásságának mindenkor hő barátai és vezetői, örömmel ébresztjük föl az ifjú nemzedék figyelmét egy korszerű vállalatra, a „Magyar ifjúság évkönyveire“, mely két szép tehetségű ifjú, Beniczky Emil és Urváry Lajos szerkesztése mellett Pesten f. é. júliusban jelenik meg, szépirodalmi és krónikai tartalommal. Az első a hazai ifjúság sikerültebb dolgozatait hozandja, a második azok irodalmi törekvéseinek leendő hű tüköre, ismertetvén a haza minden részéből az ifjúság körében történt nevezetes irodalmi jelenségeket, önképzési buzgalmat, irodalompartolási tevékenységet stb. A 16—20 nyomtatott ívnyi füzet előfizetési ára 1 újft. A tiszta jövedelem, dicsérendő nemes célra, a leendő írói segély-egylet számára szenteltetik.

— Pest városa 1858-ban 136566 lelket számlált.

Bajai czéllövészet.

Május 13-kán tartott pályalövészet alkalmával következő körlovések tettek: Pilaszánovits Károly 1 szeg, 1 hármas, 2 kettős (nyerte az 1 arany- és ezüst egyforintos díjat); Klenancz János 1 négyes, 3 hármas; 2 kettős (nyerte az ezüst kétforintos-díjat); Szalinay István 1 négyes, 1 hármas, 5 kettős (nyerte az ezüst egy forintos díjat); Volarich Antal 1 négyes, 2 kettős; Schmelheger Károly 1 négyes, 2 kettős; Volarich Gáspár 2 hármas, 1 kettős; Eckert Keresztély 1 hármas, 1 kettős; Kilvein Lőrincz 1 hármas, 1 kettős; Kolmár József 1 négyes; Csukás Ferencz 1 hármas; Latinovits Leo 1 hármas; Harlikovics István 1 kettős körlovést tettek.

Kiadta Stauder Endre, titkár.

TÁRCSA?

Tavaszi elején.

Bizony, alig, alig ismerek e tájra,
Egészen új köntöst öltött föl magára;
Akármerre nézek, zöld az egész határ,

Tarka virágokkal diszítve a mező;
Fölötte mosolygva lebeg a napsugár,
S édes illattal jár a suttagó szellő.
Mentében megrázva a szép zöld lombokat,
Holott a madarak zengnek vig dalokat.

Kijöttem.. kijöttem a szabad ölére,
Lehajtám fejemet a fű szőnyegére;
Szemeim az égre szegezvék, epedve
Nézem, mint röpülnek a bárány-föllegek;
Épen arra mennek a merre én vágyom,
S képzeletben velök magam is elmegyek.
Oda visz el engem az én képzeletem,
Hol szeretteimet mind-mind föllehetem.

Édes anyám ott ül a csöndes szobában,
Varrogat merengve titkos bánatában,
Tudom, hogy merre jár az ő gondolatja:
Engem keres az föl messze távolomba;
Azután így susog, fájdalmas sohajjal!
„Én édes istenem! ki tudja, hogy hol van?”
S forró könnycsepp esik fehér vászonára...
Hej, csak sirva gondol távoli fiára!

Kívül, az udvarban, gyümölcsfái között,
Jó apám egyen vág, másikon pedig köt.
Megmegsimogatja hosszú szép bajuszát;
De egy szellő ismét csak összekeveri...
Azután elnézi szép kis gyümölcsfáit,
Hej, mert ő ezekben nagy örömét leli!
Majd előszaladnak kis öcsém és hugom
Csevegve... no, van mit hallania, tudom!

Nagyobbik hugom meg valahol a kertbe'
Virágai között sétálgat merengve;
Virágokat tépdél, koszorúba fűzi,
Meg megzendül egy-egy szép nótá ajakán,
Rám is gondol, tudom, éneklése közben,
És mélyen sóhajtvá hallgat el azután...
Egy könnyesepp önti el a szeme pilláját,
Hej, mert ő oly igen szereti a bátyját!...

Hanem alkonyul már, a mint veszem észre:
Sűrűbben gyüldngnek a felhők az égre;
Bágydantan hajtja le fejét a nyugvó nap,
Elhaló sugári véres színben égnek...
Fölvert ábrándimból a nyájnak kolompja,
Lassanként elhagynak a kedves emlékek.
S a mint haza felé ballagok csöndesen,
Tudja isten, miért, könybe borul szemem!

Szabolcs.

A légyott.

(Vége.)

III.

Esőt vártam, — és jött fürgeteg helyette,
S fejemet a száraz mennykő megütötte.
De csak így jár, a ki tilalmas utra lép:
Nyakon csipik végre, mint madarat a lép.

Czuczor.

Borúra derű.

Közmondás.

Csillagtalan ég főlhő-takarója alatt szunyad a hold. Levél-
telen fák száraz ágai között bús esti szél zokog. A sötétséges
ég mély csöndében szívdobogva guggolok egy túske-bokor bász-
tyája mögött, éber füleimmel lesven a vigasztaló óra-ütést, mely
keblem boldogságát karjaimba hozandja... Kedves urambátyám-
ék ház ablakaiból derengő fagyú világ pislogat felém s lelkem
országában tantalusi vágyak keletkeznek. Majd, mintha köpenyem
szelét rángatná valaki — ijedten hátra tekintek, majd ismét szí-
vem zajongását csillapítgatom egy-egy biztató gondolattal... Ka-
lapomat lefűtá fejemről a rakonczátlankodó szélvész, s én nem
merek megmozdulni helyemről.. Hajszálaim ég felé meredeznek
s arcomról jeges csöppöket törölgetek... Ah! de mi ez?...
Urambátyámék háza felől ajtó-nyikorgás hallatszik. Szívem felszökik
örömben, majd ismét kétség tengerébe merül... Halk lépteiket
hallok... Egy alak közeledik felém... Járása imádottamé...
termetét ki nem vehetem a sötétségnak miatta...

— Pszt! pszt! — suttogja a rejtélyes alak, s én örült hév-
vel fölugrom — térdeim megcsuklanak — öntudatlanul borulok
imádottam lábai elé...

— Oh angyal! oh angyal! — Ennyi mindaz, a mit mond-
hatok, mert lényem a boldogság érzetétől — megsemmisül.

— Csöndesen... csöndesen — susogja füleimbe az égi
leány — fölemelve a földről. El ne áruljuk magunkat. Ne szólj!
ne beszélj — csak kövess! S kezemnél fogva maga után kezd
vezetni... S én követem, mint Hamlet a lelket, vagy mint a
lélek Hamletet, öntudatlan kéjben, ingadozó lépteimmel...

Szobában vagyunk. Hallom Etelkám rózsá ujjai között per-
cezgni a gyufát s keblem hangosan földobog... Szemeim egy
perczre elhomályosodnak s azután sovárgóan terjesztem ki karjai-
mat imádottam felé, ki fekete palástjában, lefátyolozott arczczal
úgy áll előttem, mint egy túlvilági lélek, egy álmkép, vagy tün-
dér, a ki csak azért hagyta el mesés hazáját, hogy szerelmével
boldogiton egy árva halandót... Lassan megmozdul... negédesen
megrázza fejét és az irigy fátyol — leesik arczáról...

Hah! de miez? — álm e vagy való?... Szellemek játéka
vagy ördögi mesterség?... Etelkám bűbajos alakja helyett előttem
áll szikrázó haraggal — Szarkafy Gyáriás!...

Oh, jaj nékem! Oh, jaj nékem! Eltűnik bájós édenem... agyam
homályosul... erőm elhagy...

Könyörülj, Istenem, én bűnös lelkemen!...

— Istentől elrugaskodott kores ivadéka tisztas apáknak! —
sejtem hallani ájuláson közben urambátyám döngő szózatát. —
Csalogány helyett mogyorófa-pálca, csillag helyett borzasztó üs-
tökös, hogy ate nyelveden beszéljek — úgy-e, kedves öcsém?
Eljöttem, hogy érző kebeledre borulva szerelmem végtelenségéről biz-
tosítsalak. Eljöttem, hogy erőt adjak, megcsalni az apát, ki leánya fö-
löttörködik. Eljöttem, füleidbe dörögni az elkeseredettapa tanításait,
miként kelljen egy őszinte magyar ifjúnak szeretni a leányt, ki-
ben jövő boldogságát föltalálta. Itt vagyok, kedves öcsém,
siess karjaimba! Én vagyok hü kedvesed... Az elveszett gyönyör-
rűség előtted áll... Ide! ide! keblemre, jer, szerelmeses ficzkó,
hadd öleljelek meg, hogy lelked kirepüljön hüvelyéből... De
elég! — folytatá borzasztó tonuson — most kelj föl, és kövess!...
s hatalmas karjaival megrázva talpraállított...

Néhány percz múlva, szabadulva álhüvelyétől lépett előmbé
Szarkafy, mennydöngő hangon szólítva maga után.

Én uram... én istenem... ne vigy a kísértetbe!... Hol van
a szó, az ajak, melylyel kimondhassam, hol az ecset, melylyel le-
rajzolhassam ama szörnyűséges meglepetést, mely megragadta lel-
kemet, midőn uram bátyám által egy más szobába hurczoltatva,
ott egész társaságot találtam?!

Szív-metsző suttogás mindenfelől... Elfojtott kacagások utó-
rezgése... Meglepett Etelkám halvány arczán ijedelmes kérdő-
jel... A szoba közepén megzilált személyem élő szoborrá alakul-
va... mögöttem diadalmi mosolylyal áll urambátyám. Ereimben
föllazadt vérkeringés... Agyamban szédületes confusio... tagjaim-
ban reszketeges bádjadtság... homlokomon kikönyöklő kétségbe-
esés...

Urambátyám ciceroi állásba helyezi magát. Egyet köhint
azután megszólal:

— Uraim! Asszonyaim, Kisasszonyaim és Etelka leányom!
Itt van a tolvaj, a ki kertünkbe lopózva, az éj leple alatt házunk
szentélyét megrabolni akarta; itt van az én drágalátos öcsém, a
kinek kívánjanak önök — szerencsés jó estét! Megmondottam
előre, szeretett vendégeim, hogy ma törvényszéket fogunk tartani
egy bűnös fölött, ha az csakugyan, becsületünkön csorbát ejteni
nem irtózáván, gonosz szándokkal átlépné hajlékunk küszöbét...
Ime láthatják, szeretteim, hogy a mitől féltünk — megtörtént.
Annál fájdalmasabb a csapás, hogy épen a mi kedves öcsénktől
jön, a ki egyszersmind Etelkámnek jegyese is vala... Önökre
bizom — folytatá — kimondani a szigorú ítéletet e botor
ficzkó fölött, ki elég vakmerő volt leányomat rendezvoursra hini
föl, gonosz tervekkel foglalkozván az apa ellen, ki oly atyafisá-
gos szeretettel viselteték az érdemtelen iránt. (Hallgatás minden-
felül)... Miután azonban — folytatá hévvel — önök közül, úgy

látszik, a birói jogort senkisésem akarja kezébe ragadni, magamra veszem én Themisnek köntösét, és elégtételt szerzek gonoszszándékú öcsém általi megsértésünkért.

Itt elhallgatott Szarkafy Gyárfás, kétes mosolylyal vezeté leányát... győzelmi pillantást vetett reszkető tagjaimra... s azután jobbomat megfogva Etelkám jobbába tevő. Kifejezhetlen gyönyörözés futott tagjaimon végig... míg Etelkám szemeiben egyszerre ragyogó könnyecsek csillogtanak... Szarkaty meghatva terjeszté áldó karjait fölénk, majd kedélyesen kiálta föl: „Legyetek boldogok egymással, ha már annyira szeretitek egymást!... Adjon Isten nektek minden jót, a többi között neked, kedves öcsém, kivárok a „légyott“ért büntetésül — zsarnoki papuscormányt!... Edes meglepetés mindenfelül... Ünnepeles esőnd. A mélységes hallgatást csak Etelkám boldog zokogása szakasztja meg... En megállok... lángoló szívvel... túlvilági kéjben... nem tudva örömben, hogy — mit csináljak!...

Most, mint a kerek ég alatt legboldogabb házas halandó, mondom tinektek, fiatal barátaim, hogy vigyázzatok minden levélre, melyet kedveseiteknek irtok, mert nem tudjátok, kinek a kezébe kerül; őrizkedjétek minden „légyott“tól, mert a légyottak veszedelmesek; féljétek minden holdvilágtalan estétől, mert nem mindig lesz a rendezvouból — kézfogó, levén csak kevés ember oly szerencsés, mint a ti jó barátotok.

Csupor Gyula.

Ina-Kullu-Ozoro, az afrikai magyarnő.

Mult számunkban ismertett földink, a rengeteg Afrika belsejében élő Magyar László, következőkép írja le fiatal nejét: Ina-Kullu-Ozoro (Ozoro hercegnő) karesú, magas és szép termetű, valami 14 éves leány, fényes fekete arcában két nagy kerék szem ragyog, vastag domborodott rózsaszín ajkai közül indiai gyöngyhöz hasonló, hófehér fogak tűnnek ki. Öltözete különféle, elevenszinű, finom szövetekből; készült bő, lobogó ruháját csatrángos, fehér öv szorítja karesu derekához, haja sokszinű apró gyöngyökkel van hímézve, s a gordiusi csomóhoz hasonló, megoldhatatlan tekeresekbe és fürtökbe felosztva. De a nyakán vékony arany lánczon Megváltónknak ugyancsak aranyból készült keresztjét vevém észre, s ennek látása bizodalmat és reményt önte szívembe, hogy egyesülésünk szerencsés lesz, a menyasszonyom által hordott keresztény jelkép ótalma alatt. (Anyja Maria Duarte Monteiro t. i. egy braziliai fehérnek birtokában született rableány volt, s rablók kezére kerülén jutott a bihei fejedelem birtokába).

— Franciaország gyermekéről következőt írja a máj. 10. Moniteur: A kis herceg — ki még csak 4 éves s két hónapos — közelebb azon ohajtását fejezé ki, hogy a császári testőrségi katonagyermeket szeretné magánál elfogadni. F. hó 9-kén 150 kis ficzkó meg is jelent a Tuileriákban, a Párisban levő gárdaezredekben, s a kis herceg hozzájuk csatlakozva, Ő Felsősegek előtt egyenesen a muzeumcsarnok felé léptettek el, hol kü-

lönféle sütemények s gyümölcsökkel megrakott asztalok vártak rájuk. A kis csapat helyet foglalt az asztaloknál, a herceg kö-zibük ült, s egyremásra kiabálta: Éljen a hadsereg! Éljenek a hadsereg gyermekei! E toaszt — mint a Monit. írja — minden jelentvoltnak különös örömet szerzett; Ő Felsősegek elnököltek e rögtönzött reüniónál s szívükből örültek a kis herceg s pajtásai boldogságán. (P. H.)

□ A „Pesti Napló“ következő adakozásokat közöl a magyar Akademiára: Bajáról: Dr. Ritter Gyula 2 ft. Einveg János 1 ft. Dévics-Fogt Katalin ivén: Trifunác Gizela 2 ft. Ruzsits Miklós ural. ügyv 5 ft. Tóth Karolin 1 ft. A. H. 1 ft. Latinovits Gyula 1 ft. Latinovits L. 50 kr. Jusits Ilika 2 ft. Spitzer Janka 50 kr. Schwarz-Czeiner Lujza 1 ft. Benger János 1 ft. Kelemen Teréz 50 kr. Szántó József vadász 1 ft. Heckershoffer Lajos 1 ft. Michitsch István 60 kr. Boschán Károly 60 kr. Stampfl János 50 kr. Hirsch Lázár 50. kr. Paukovits Ottó 1 ft. Gludovác Ferencz 1 ft. Albert-Czigenhagen Janka 1 ft. Fogt Teréz 50 kr. Fogt Adolf 40 kr. Dévics-Fogt Katalin 2 ft. Dévics Alajos 2 ft. Dévics László 1 ft. Dévics Emma 1 ft. Dévics Irma 1 ft. Dévics Alajos (ifju) 1 ft.; Kastélyi Károly ivén: báró Meszéna-Ódry Ida 3 ft. Bogor Géza 2 ft. Pollermann Ferencz 5 ft. Pollermann Bertalan 5 ft. Gyurkovich János 1 ft. Kastélyi Károly 2 ft. Kósa Ádám ivén: Szaday Mihály, jankói jegyző 4 ft. Klemm Lőrincz rigyiczai bíró 1 ft. Kósa Ádám 2 ft. Kósa N. János 1 ft. Kósa Elek 1 ft. Oláh Károly ivén: Gyurgyek Antal igazg. tanító 1 ft. Hengl Adolf tanító 50 kr. Tarcazi Antal isk. főügyelő 1 ft. Keller Gábor elemi tanító 50 kr. Rohrböck Ferencz 50 kr. Kerekes József 40 kr. Mayer József tanító 50 kr. GlückMárton tanító 10 kr. Divisch Lázár 10 kr. Bulyovesics Boldizsár 15 kr. A bajai másod főelemi osztály 72 kr. Oláh Károly tanító 1 ft 5 kr. Oláh Mari 50 kr. Kalliwoda Ferencz 2 ft. Kopp Rafael tanuló 3 ft.; gymnasiumi III. osztály 3 ft. 5 kr. A bajai köztélgártó czéh 25 pft. a tőkéhez; 25 pft a házra, államadóssági kötvényben. Jankovácyról: Molnár János plebánus 40 ft. Lendvai János káplán 25 ft. Csamary József káplán 5 ft. Draskovich János 2 ft. Perndl Antal 80 kr. Gyuresánszky Endre 1 ft. Almásy Ignác 1 ft. 40 kr. Gyetvay Endre 2 ft. Perndl Jenő 1 ft. Schöffler Salamon 2 ft. Madzinyi János 1 ft. Jedlicska Mihály 1 ft. Szakáll József (Bajáról) 5 ft. Lövi Áron 5 ft. Sóti János 2 ft. Kis István 5 ft. Almásy Verona 2 ft. Schöffler József 80 kr. Kopp György 3 ft. Szaday Rozina 2 ft. Dobra Imre 1 ft. Kovács József s. jegyző 1 ft. Bobár Imre 1 ft. Habermann Jakab 1 ft. Kis-Szállásról: Dr. Schöllin 3 ft. Schmid 3 ft. Vician Rezső 3 ft. Nagy Samu 5 ft. Knauf János 2 ft. Pessina 10 ft. Brandeis 2 ft. Gornik 1 ft. Berger 1 ft. Pingéczer 3 ft. Bing Gyula 1 ft. Treicz 5 ft. Toperczer Géza 2 ft. Jharos 2 forint; Szternát J. 1 ft. Ernst István 2 ft. Hídeg György mészáros 1 ft. Türk 3 ft. Werner Károly 1 ft. Tetye Lajos orvostanuló Bécsből 8 ft.

Helyreigazítás.

Lapunk tisztelt előfizetői névsorából Hirsch Lázár ur neve tévedésből kimaradt.

Szerkesztői négy szemközt.

98. Tegnap éjjel, ablakon át kaptuk ezen érzékeny „Emlékverset“, mely minthogy szívből jő, bizonyosan egy boldog választott szívhez vágyakozik, azért közzéteszszük, nem kívánván egy pásztoróra boldog percétől senkit megfosztani:

„Ki ne dülja az idő vas keze
Emlékeimet a szívedből soh'se
Derűs legyen élted láthatára
Vonuljon el a bánat fátyola
Erős legyen kebledben az erény
Szerentse mosolygjon élted egén:
Rendületlen legyen benned a szív
Oh csak hozzám légy örökkéig hív!
S ha sors lesz is hozzád mostoha
Kedvesem léz el nem hagylak soha
Áldást könyörg a te útaidra
Menyurától hű kedvesed Gyula!“

99. **Apafinak.** Lapunk 2. számában közölt izenetünk ismétlésével válaszolunk: „Némelyeket annak idejében és helyén használni fogunk.“

Felelős szerkesztő: **Kolmár József.**

H I R D E T É S E K.

Haszonbérleti hirdetés.

A borsódi pusztában fekvő Latinovics Dávid-féle földek — 538 hold (1200 □) egy tagban — május hó 30-án, Baján, bárányutezában, Markosféle házbán, délelőtti 10 órakor tartandó nyilvános árverésen — f. é. September 24-től számítandó 3 évre — haszonbérbe adnak.

A haszonbérleti föltételek alulirotnál minden nap megtudhatók. Baja, 1860. május 16.

Baráth József,
zárgondnok.

Egy könnyű

fődeles koci (hintó) szabad kézből eladandó.

Bővebb értesítést nyerhetni kismészárszék-utca 130. szám a.
(1—45.)

Brönners faltzwerk

igen hathatós szer, a sík (glacé) keztüük tisztítására s általában mindenféle foltnak eltávolítására. A valódi víz kapható, 25 és 50 kros üvegesekben, Baján, a Bódogtérén. Juray Antalnál.

Brönners's Fleckenwasser,

namentlich zum Waschen der Glacé-Handschuhe, und aller Art sonstigen Flecken in Gläsern à 25 fr. und 50 fr. öfr. W. acht bei Anton Juray in Baja. (3—8 43)

A kiadó Mederschitzky Ignác nyomdájában, Baján, 1860. Fürdő-utca 345. szám.